

L'aventura

DANI ÀLVAREZ

Albert Roig

Gos. Vida de Rainer Maria Rilke

ALBERT ROIG

Galàxia Gutenberg
Barcelona, 2016
375 pàgines

Cada nou llibre d'Albert Roig (Tortosa, 1959) és la història d'una aventura, vital i textual. Sensualitat i barroquisme, poesia i art poètica, assaig i autobiografia, tradició i modernitat, localisme dialectal i vocació estilística universal s'uneixen en els seus llibres, caracteritzats per una llengua enlluernadora. El lector avesat a la lectura de la seva poesia, magnífica, aplegada a *Córrer la taronja* (1979-2001), també recordarà amb fascinació una proposta com *Cecília de Florejats* (2006), un assaig literari, crític i memorialístic que, sota la llum de les figures de Francesc Vicent Garcia i Blai Bonet, permet a l'autor exposar textos i lectures, reflexions sobre poesia i tradició literària.

Amb *Gos*, una biografia originalíssima del poeta Rainer Maria Rilke, Albert Roig torna a insistir en la seva singular mirada sobre la vida i la literatura, un assaig que representa un pas més en la seva persistent indagació sobre la seva pròpia poètica. Aquesta vegada en una opció lingüística que no sembla gaire coherent. És un llibre personal, híbrid, miscel·lani, fragmentari, amb poemes, articles i traduccions, amb tota mena de cites, epígrafs i dedicatòries, amb imatges, tot plegat immers en un excés paratextual i digressiu que fascina i desconcerta el lector, obligat constantment a entrar i sortir del relat. No som davant d'una biografia convencional, sinó davant d'una mena d'objecte textual no identificat: un densíssim sistema de referències i al·lusions, de veus, de *jos*, de *tus*, d'*ells* i d'*elles*, de màscares superposades i, finalment, desvelades. És com si Roig hagués decidit posar-ho tot de cop sobre la taula, com "els cercles del voltor damunt el mort": la vida de Rilke; els seus llibres; la galeria de les seves fotos, la seva família; les amants (Clara, Paula, Jenny, Lou-Andrea, Mimi...); els amics (Rodin, Léon-Paul Fargue, Balthus...); les lectures (Txèkhov, Tolstoi); les ciutats (Praga, Viena, París, Venècia, Toledo...); els seus

poemes i les seves cartes d'amor, innumbrables; els seus mites (Ariel, Narcís, Orfeu...); els motius preferits (soldats, cavalls, roses, anèmones, la nit...); els seus deliris i malsons, sempre tenyits de mort; els seus naufragis, els dolors i malalties; els admiradors (Riba, Valéry); els contemporanis (Zweig, Mallarmé, Wittgenstein, Kraus, Hermann Bahr); els predecessors (Proust, Baudelaire, Yeats); els seguidors (Benjamin, Lezama Lima, Yourcenar, Auden, Neruda, Bonnefoy, Foix i Ferrater i, és clar, Blai Bonet); els traductors; els estudiosos... *Gos* vol ser com un d'aquells "retrats comprometedors que contenen l'inventari d'una cara però que reflecteixen l'ànima". Tot plegat és un *totum revolutum* de paraules submergides entre records personals, dates obsessivament reiterades i enfilades en una fascinant espiral d'ecos i de ressons però que impedeixen al lector avançar amb comoditat i l'obliguen a progressar i retrocedir, a saltar i picotejar.

A la coberta del llibre, Rilke apareix fotografiat, vestit de nena per la seva mare, l'any 1879. El nen solitari, amb un llibre a les mans, acompanyat d'un gos que jeu atent, com si esperés que li expliquessin una història. En una carta a Magda von Hattinberg de 1914, Rilke, el poeta dels ulls tristos, "espill de l'esgarripança i la fragilitat", explica que el meravella mirar dins de les coses, com per exemple "mirar dins d'un gos que passa. Mirar *dins de*. No parlo de *mirar a través de*. Parlo d'endinsar-me en el gos, fins al seu centre, fins a aquell lloc des d'on és gos, just allà on Déu s'hauria assegut un instant perquè l'hauria acabat i comprovar que està ben fet. Estar al mig del gos només es pot suportar una estona". Sempre dins i fora de la vida, dins de fora l'art, de la poesia, Rilke sovint es compara amb un gos malalt, revellit, "ple de puces i gratera". "El gos malalt continua essent un gos", diu en una carta. La seva és una vida de "gos". És a dir, de poeta.